

Årsplan

2025-2026

Stiftelsen Berghoff Barnehage

En trygg start på livet!

Innhold

Årsplan	2
Berghoff barnehage – en trygg start på livet	2
Dagsrytmen i Berghoff barnehage	4
<i>Bærumsbarnehagen.....</i>	<i>4</i>
Satsningsområde barnehageåret 2025/2026 – natur og friluftsliv.	4
Barnehagens pedagogiske arbeid	5
<i>Barn og barndom</i>	<i>5</i>
<i>Lekens betydning for barns utvikling - vår tilrettelegging for god lek</i>	<i>5</i>
<i>Arbeid mot mobbing</i>	<i>6</i>
<i>Realfag – undring og glede knyttet til matematikk og naturfag</i>	<i>8</i>
<i>Arbeid med språk, tekst og kommunikasjon.....</i>	<i>9</i>
<i>Språk og leseaktiviteter</i>	<i>9</i>
Livsmestring	10
Barns psykiske helse	11
Læring.....	12
<i>Trafikksikkerhet.....</i>	<i>13</i>
Trygg i vann	13
Danning	13
<i>Kropp, bevegelse og helse.....</i>	<i>13</i>
Forebygging av vold og seksuelle overgrep	14
<i>Digitale verktøy i arbeid med barna</i>	<i>14</i>
<i>Klimaklok barnehage</i>	<i>14</i>
<i>Barn med stort læringspotensial.....</i>	<i>15</i>
Overgang fra Mosetuss til Tonetroll.....	15
Overgangen mellom barnehage/skole	15
Barnehagens pedagogiske innhold	17
<i>Barns medvirkning</i>	<i>17</i>
<i>Kunst, kultur og kreativitet</i>	<i>18</i>
<i>Natur, miljø og teknikk.....</i>	<i>18</i>
Etikk, religion og filosofi	19
<i>Likeverd/likestilling</i>	<i>19</i>
<i>Nærmiljø og samfunn</i>	<i>19</i>

Samarbeid med barnas hjem	19
<i>Dokumentasjon og vurdering.....</i>	<i>19</i>
Vurderinger og etterlevelse av årsplan og oppdatering	20
<i>Plan for kompetanseutvikling</i>	<i>20</i>
<i>Tverrfaglig samarbeid.....</i>	<i>20</i>
Samarbeidspartnere.....	20

Årsplan

Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for de ulike aldersgruppene. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte. Årsplanen inneholder informasjon om hvordan barnehagen arbeider med omsorg, danning, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling. Planen gir informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold (§ 2) og barns rett til medvirkning (§ 3), og rammeplanen, følges opp, dokumenteres og vurderes.

Barnehagen er ifølge Rammeplan for barnehagen en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Dette skal gjøres i samarbeid og forståelse med barnas hjem.

Barnehagens styringsdokumenter er:

- Lov om barnehager
- Rammeplanen for barnehager
- Handlingsplan for et godt psykososialt barnehagemiljø
- BTI- bedre tverrfaglig innsats
- Barnehagemelding 2015-2025

Berghoff barnehage – en trygg start på livet

Stiftelsen Berghoff barnehage er en privat barnehage. Barnehagen ligger i naturskjønne omgivelser på Skui i Bærum med naturen som nærmeste nabo. Berghoff har en lang historie fra 1890 til i dag. Her har det bl.a. vært forsamlingssted og "storstue" for bygda og opp gjennom tidene har det vært mange kulturaktiviteter på huset. Huset innbyr til spennende lek med sin store scene, luftige store rom og gammel sjarm.

Utenfor huset har vi en flott utelekeplass i en gammel eplehage med nær tilknytning til skog med gapahuk, Isielva med sin rike fauna og historie, åkerlandskap med bondegårder, flotte akebakker og fint skiterreng.

Området rundt er stille med liten biltrafikk og et rolig nabolag.

Barnehagen har 2 avdelinger:

På Mosetuss er det inntil 11 barn og 4 ansatte – de minste barna (1-2 år)

På Tonetroll er det inntil 18 barn og 3 ansatte – de største barna (2-6 år)

Ansatte 2025/2026

Jarle Schau

Daglig leder/Styrer

MOSETUSS

Camilla Luise Wroldsen Hemmestad

Avdelingsleder

Thorun Wiik Otterstad

Pedagogisk medarbeider

Moritz Nilsen

Pedagogisk medarbeider

Danah Hui Yang Lee

Pedagogisk medarbeider

TONETROLL

Ivan Otnæs

Avdelingsleder

Andrea Torp Osa

Pedagogisk leder

Ameneh Goshtasebi

Fagarbeider

Mathias Kindt

Pedagogisk medarbeider

Vi står foran nok et spennende år med samarbeid med OsloMet sin Regionale ordning for kompetanseutvikling. Samarbeidet skal gå over 3 år. Vi skal lære om friluftsliv, natur, undring og praktisk gjennomføring ift bli en enda bedre friluftsbarnehage. Leken, barnas språkutvikling, barnas medvirkning og det fysiske miljøet ute skal belyses. Vi skal utarbeide en plan med delmål for arbeidet - hovedfokus på barns medvirkning, mestring, nysgjerrighet, skaperglede, fantasi og språk. Planene gjennom dette året skal gi barnehagen et kvalitetsløft ift å ta i bruk naturen.

Barnehagen er dette barnehageåret en del av Bærum kommunes kompetanseheving «BTI og Tett På». I *Tett På* er prosesskvalitet i fokus, og vi jobber ekstra med emosjonell kompetanse, organisering av avdeling, og støtte til læring og utvikling. I Tett på brukes verktøyet CLASS (Classroom Assessment Scoring System).

Vi kommer til å øke fokus på natur og friluftsliv dette året. Vi begynte med dette prosjektet i fjor, men implementerer det ytterligere i årsplan for kommende periode. Målet er å la barna få kjennskap til nærområdet og hvordan vi kan bruke det - trygghet, oversikt, muligheter for allsidig lek, kunnskap om naturen gjennom de ulike årstidene, gi de respekt for alt liv i naturen, næringskjeder og hvordan bruke naturen uten å legge igjen spor, samt glede og verdsettelse av å oppholde seg utendørs.

Gapahuken vil bli et fast turmål for barnehagen. De eldste barna får mulighet til å gå lenger. Helt til den lille gapahuken som vi nå skal sette i stad. Området rundt Gapahuken og skogen gir utfordringer og glede året rundt.

Dagsrytmen i Berghoff barnehage

Barnehagens åpningstid: 07:00-17:00 med kjernetid 09:30 14:30. Da er alle ansatte til stede.

Kl.07:00	Barnehagen åpner. Frokost serveres alle dager 07:00-08:45. Resten har frilek.
Kl.09.30	Tilrettelagte aktiviteter, lekegrupper inne eller ute
Kl.11:00	Lunsj. Barnehagen serverer lunsj alle dager
Kl.12:00	Hvilestund/ Utelek
Kl.14:00	Fruktmåltid/ettermiddagsmat (barnehagen serverer mellommåltid alle dager)
Kl.14:30	Lek inne/ute
Kl.17:00	Barnehagen stenger

Bærumsbarnehagen

I Bærum er det i tillegg til rammeplanen utarbeidet en barnehagemelding for Bærumsbarnehagen, Barnehagemelding 2015-2025.

Kommunestyret i Bærum vedtok 29. april 2015 Barnehagemelding 2015 – 2025.

Barnehagemeldingen skal bidra til:

- et likeverdig barnehagetilbud med høy kvalitet i Bærumsbarnehagene
- veivalg og beslutninger i enkeltsaker og ved behandling av handlingsprogram
- god informasjon til foresatte om de kvalitative satsingsområdene i Bærumsbarnehagene i årene fremover

Kommuneplanen 2017-2035 sier at vi vil:

- bidra til at barn og unge får trygge oppvekstsvilkår
- anerkjenne variasjon og ulikheter samt forebygge utenforskap og marginalisering
- gi barn og unge tidlig hjelp og oppfølging for å hindre at vansker utvikler seg til et mer langvarig problem

Med utgangspunkt i Rammeplan for barnehagen, Barnehagemeldingen 2015 – 2025 og Kommuneplanen 2017 -2035 har Hovedutvalget for barn og unge vedtatt en ny kvalitetsplan for bærumsbarnehagen; Lek og læring – rammeverk for kvalitet i bærumsbarnehagen. Satsingen gjelder fra 2019 og de prioriterte satsingsområdene er kommunikasjon og språk, livsmestring og digital barnehage.

Satsningsområde barnehageåret 2025/2026 – natur og friluftsliv.

Målsetting for kompetanseheving innenfor natur og friluftsliv:

Første delmål:

- Naturen skal bli en arena barna ønsker seg til.
- Det skal være lystbetont å oppholde seg utendørs, på tur og i skogen.
- Fokus på glede og mestring i naturen i progresjon med barnas utviklingstrinn og forståelse.

- Turer skal være gjenkjennbare slik at barna vet hva det handler om.
- Barna skal utvikle en forståelse for årstider, vær og klær.

Det fysiske miljøet:

- Friheten til å bevege seg, oppholde seg og respektere naturen og dens mangfold av plante- og dyreliv.
- Faste tilholdssteder som Gapahuken, Den Lille Gapahuken og ulike bålplasser.
- Naturen som allsidig lekearena
- Inspirasjon til lek i naturen

Det kreative barnet:

- Tilrettelegging for naturlek i frileken
- Følge barnas initiativ i de kreative prosessene
- Barns utforskning, undring og tanker om natur, fugle- og dyreliv, nærmiljø og planteliv.

Barnehagens pedagogiske arbeid

Barn og barndom

Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv.

Alle handlinger og avgjørelser som berører barnet, skal ha barnets beste som grunnleggende hensyn, jf. Grunnloven § 104 og barnekonvensjonen art. 3 nr. 1. Dette er et overordnet prinsipp som gjelder for all barnehagevirksomhet.

Lekens betydning for barns utvikling - vår tilrettelegging for god lek

Vi vil at alle barn skal ha en venn i barnehagen og oppleve glede og mestring ved å leke sammen med andre. Barnehagen skal ha lekemiljøer i barnehagen som gir barn med særskilte utfordringer rom og muligheter for å være den beste versjonen av seg selv i lek og samspill med andre barn.

Vårt syn på barn, og holdning til barns lek, er av stor betydning for lekens vilkår i barnehagen. Vi er bevisst på, og tror at barna lærer og utvikler seg i lek og samspill med andre barn når de er i trygge omgivelser. Barna skal få tid og rom til leken, dvs. at det fysiske miljøet inne og ute, skal være inspirerende og gi rom for ulike former for lek, og ro til fordypning i leken. Barnehagen har gode lekearealer ute som inne. For å være oppmerksomme på barnas lek, er vi aktivt deltagende. Miljøet er inspirerende og estetisk, og materiellet er tilgjengelig slik at det kan friste barna til å ta det i bruk. Vi mener det må være rom for det spontane hvis vi skal utvikle barns nysgjerrighet.

Alle barn har hver dag god tid til den frie leken. Dagen både begynner og slutter med lek. Den frie leken ligger i bunnen, med aktive voksne som inspirerer til utvikling og fremdrift i leken.

I leken har den voksne en unik mulighet til å observere om noen faller utenfor, ikke tør gå inn i lek, eller dominerer på en uheldig måte i forhold til resten av gruppen. Dette er dermed en arena hvor vi kan identifisere barn med behov for ekstra støtte.

Berghoff barnehage har et stabilt miljø med ansatte nøkkelpersoner som har vært i barnehagen gjennom mange år. Det er et tett samarbeid mellom de to avdelingene med en glidende overgang fra liten til stor avdeling.

Mosetuss legger til rette for lek for de minste, med at det er lagt til rette for lek på gulvet, med rikelig med madrasser, matter og tepper. Lekene er lett tilgjengelige og soveplassen er trygg og skjermet for både, støy, vind og vær. Døren mellom de to avdelingene står ofte åpen slik at barna tidlig kan begynne en forsiktig utforskning av barnehagens arealer. Alle barna blir kjent med alle voksne i sitt eget tempo. De eldste spiser på eget bord i tilknytning til Tonetroll og leker litt der etter måltidene.

Tonetroll har gode og fleksible innearealer med mulighet for å dele inn i soner. På scenen er det et eget lekehus og mulighet for å lukke igjen med sceneteppet – det er rikelig med gulvplass til rollelek.

I hovedrommet er det rikelig tilgang til ulike typer materiell og små bord til tegne- og bordaktiviteter. Det er mulig å ha grupper på kjøkkenet også.

Lekeplassen innbyr til allsidig lek alle årstider, med sine flotte trær og varierte lekemateriell. Den ligger godt skjermet for vær og vind og har både solrike og skyggefulle steder. Grillhytta er et ekstra rom som gjør det enklere å være mer ute selv på regnfulle og kalde dager. Der har vi hyggelige måltider, samlinger, lesestunder mm.

Arbeid mot mobbing

Vi vil at ingen barn skal mobbe eller bli mobbet i barnehagen. Det er utarbeidet en handlingsplan mot mobbing i Bærumsbarnehagen (februar 2016) (Denne finner du i sin helhet på barnehagens hjemmeside.)

«Arbeid mot mobbing» er igjen satt som det andre satsingsområdet til Bærum kommune og vi er oss emnet veldig bevisst

Hva er mobbing?

- Mobbing er når en person eller en gruppe gjentatte ganger og over tid plager og trakasserer et offer
- Mobbing handler om makt og avmakt, og det er et skjevt maktforhold mellom den som mobber og den som blir mobbet

De vanligste formene for mobbing i barnehage:

- Fysisk mobbing
- Utestenging under lek
- Sårende karakteristikker
- Blikk

Barnehagen har en viktig oppgave i å formidle grunnleggende verdier som felleskap, omsorg og medansvar (Rammeplanen) Barnehagen skal:

- utvikle barnas sosiale kompetanse, selvfølelse og empati
- ha godt samspill med både barn og voksne
- være oppmerksomme på det enkelte barns trivsel og på samværsmønstre i barnegruppen
- være en trygg omgivelse for barnas oppvekst
- anerkjenne og støtte barnas egne initiativ

- gi en etisk oppdragelse i samarbeid med foreldrene

I Berghoff barnehage vil vi:

- være til stede slik at alle barna blir sett, hørt og forstått
- være tydelige
- være gode rollemodeller
- bruke positive ord til og om hverandre
- jobbe tidlig sammen med foreldrene når vi oppdager tilløp til mobbing
- snakke om og å sette ord på følelser
- lære å sette egne grenser og akseptere andres grenser
- lære barna å si nei og stopp i situasjoner

Aktivitetsplikt

I paragraf 41 i kapittelet om psykososialt barnehagemiljø står det blant annet at alle som jobber i barnehagen har ansvar for å følge med på at barna har det bra. De har plikt til å gripe inn hvis et barn ikke har det trygt og godt i barnehagen. Det kan for eksempel være ved utestenging fra lek, plaging eller diskriminering.

Gjennom paragraf 42 har regjeringen innført aktivitetsplikt. Alle som jobber i barnehagen skal si ifra til styrer hvis de mistenker eller får vite at et barn ikke har det trygt og godt i barnehagen. I alvorlige tilfeller må styrer melde fra til barnehageeier (for eksempel hvis krenkelsene har pågått over tid og barnehagen ikke finner en løsning.)

Aktivitetspliktens fem delplikter

Plikten til å:

- Følge med
- Melde fra
- Undersøke
- Sette inn egnede tiltak
- Lage en skriftlig plan

I tillegg har *alle* som arbeider i barnehagen plikt til å gripe inn dersom et barn blir utsatt for krenkelser, følge med på hvordan barna har det og varsle dersom de får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har det trygt og godt.

Barnehagen har plikt til å undersøke saken og sette inn egnede tiltak.

Hvis barnehagen oppdager at noen ikke har det bra, eller barnet selv eller foreldrene melder fra, skal personalet undersøke saken så fort som mulig. Det handler ikke om å finne bevis for eller mot, men

å avdekke hva som er årsaken til at barnet ikke har det bra. Barnets følelser og opplevelser må tas på alvor. Det er utgangspunktet for å finne gode tiltak som kan bedre situasjonen.

Barnehagen skal lage en skriftlig plan som beskriver hvilke problemer som skal løses, hva barnehagen har planlagt, når tiltakene skal gjennomføres og av hvem og når tiltakene skal evalueres. Barnehageeieren har ansvar for at barnehagene følger reglene, og må legge til rette for at barnehagen oppfyller kravene i loven.

Hvem er omfattet av aktivitetsplikten?

Pliktene gjelder alle som har et ansettelsesforhold til barnehagen, uavhengig av om det er fulltid eller deltid, fast eller midlertidig, kort- eller langvarig. Også andre som jevnlig yter arbeid eller gjør tjeneste i barnehagen, er omfattet av formuleringen «som arbeider i barnehagen», uavhengig av hvem som er deres arbeidsgiver, eller om de mottar lønn.

Det betyr at for eksempel at praksisstudenter, vaktmestere og renholdere også vil være omfattet av aktivitetsplikten. Derimot skal *ikke* personer som bare mer tilfeldig eller nå og da befinner seg i barnehagen, omfattes. Eksempler på dette kan være personer som henter avfall eller håndverkere som utfører enkeltoppdrag. Foreldre, slektninger eller andre som regelmessig følger eller henter barn i barnehagen er heller ikke omfattet av aktivitetsplikten.

Realfag – undring og glede knyttet til matematikk og naturfag

Vi vil at alle barn skal oppleve undring og glede knyttet til matematikk og naturfag.

Barn har en naturlig interesse for realfag. Vi skal ivareta barnas interesser og nysgjerrighet for realfag og videreutvikle dem i samspill med andre barn og med voksne.

Vi skal også ha rom til kunnskap om natur, miljø og verden. Vi grubler med barna, hva, hvorfor og hvordan med bøker, bilder, kart og tema-aktiviteter.

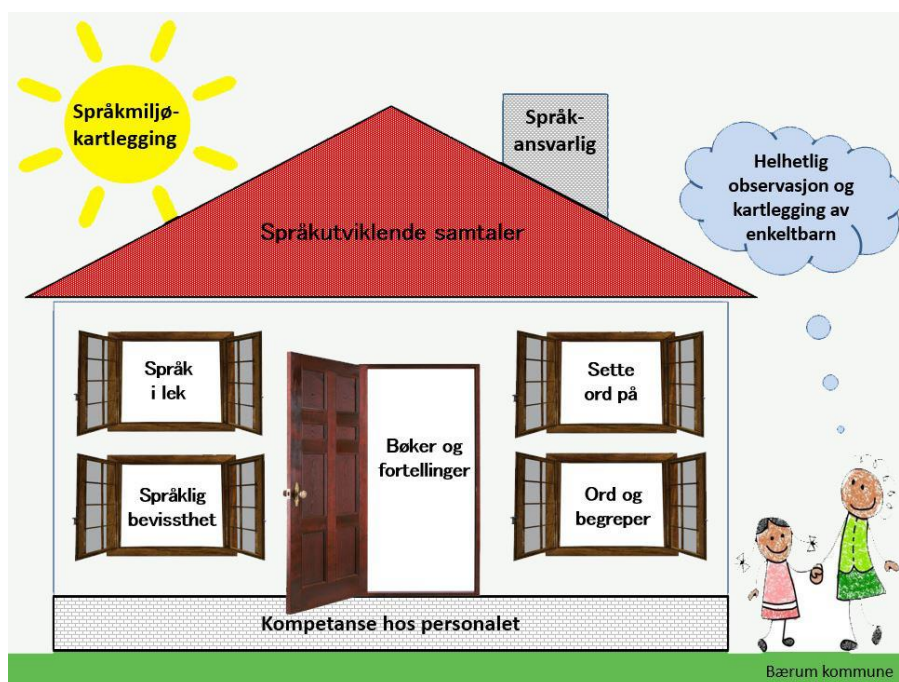
Barnehagehverdagen består av både frie og styrte aktiviteter. Vi har ansvar for å legge til rette for aktiviteter hvor realfag er inkludert. Vi skal også se og ivareta realfag som inngår i all annen aktivitet i barnehagen.

Vi skal være lyttende og oppmerksomme i forhold til den matematikken barna er interessert i. Vi resonnerer og undrer oss sammen med barna og setter ord på likheter, ulikheter, størrelser, antall, plassering, farger, mm. Vi stimulerer barnas evne til å bruke språket slik at barna øker ordforråd, begrepsforståelse og logisk tenkning.

Gjennom naturopplevelse lærer barna seg å observere, og å legge merke til det som finnes, og å stille spørsmål ved hvorfor ting er som de er. Vi skal ha opplevelsesfellesskap med barna og reflektere over det vi sammen opplever. Vi skal være engasjert når vi utforsker naturen, og invitere og vise barna naturens mangfoldighet i alle årstider og i all slags vær.

Arbeid med språk, tekst og kommunikasjon

Barn utvikler språk i samspill med andre mennesker. For oss er kontakt og tillit mellom barn og voksen, og barn imellom, en grunnleggende forutsetning for at barn skal benytte seg av språket i hverdagen.

Språk og leseaktiviteter

Lesing og samtaler rundt bøker har stor verdi for barns språkutvikling, viser Skandinavisk barnehageforskning. For å lykkes i arbeidet med barns språk er det avgjørende å implementere språk og leseaktiviteter i hverdagen.

I Berghoff barnehage jobber vi med språk på følgende måter:

- Daglige samlinger med fokus på sanger, rim og regler
- Systematisk bruk av bøker til ulike årstider, høytider, temajobbing mm.
- Lett tilgang til bøker for alle aldersgrupper
- Ro og tid til lesing ut ifra barnets behov og interesser
- Spesiell oppfølging av barn som trenger språklig støtte
- Alle barn skal oppleve kvalitet i det daglige samspillet med voksne og barn
- De skal oppleve at andre lytter når de har noe på hjertet
- Vi vil være bevisste på at vi er språkmodeller og bruke et variert ordforråd

I praksis betyr dette:

- Sette ord på handlinger og la barn selv sette ord på handlinger
- Stille spørsmål for å invitere barna med inn i samtalen (DEN GODE SAMTALEN)
- Bruke hele setninger
- Ha et variert og ordrikt språk som barn forstår betydningen av
- Lytte og bekrefte, ved å gjenta og oppmuntre til å bruke språket

- Inspirere til rollelek
- Leke med bokstaver

Livsmestring

Omsorg

I Berghoff barnehage ser vi betydningen av sterke og varme relasjoner mellom de voksne og barna. Vi er også følelsesmessig tilgjengelig, slik at barnet kan komme til de voksne med sine følelser og få disse speilet. Overfor de minste barna er vi ekstra bevisst på øyekontakt med barnet og følger barnets initiativ, benevner og snakker om det barnet er opptatt av og opplever. Vi bestreber oss på å lære å kjenne hvert barns behov, temperament, humør og preferanser, herunder også barnets kroppsspråk. De voksne i barnehagen veileder barnet og respekterer samtidig barnets egenverdi og selvstendighet. Vi gir rom for at barna kan stille spørsmål og medvirke.

Tilvenningen er preget av at vi skal lære hverandre å kjenne og tilpasse oss hverandre. Vi er bevisste på at denne fasen er forskjellig fra barn til barn, og gjør individuelle avtaler med familiene om hvor lang tid det er behov for å bruke. Gruppedynamikken forandrer seg og noe blir nytt for både gamle og nye barn, og foreldre. Et barn som trives, har alle sansene åpne og har dermed grunnlag for utvikling og læring.

Egenledelse i lek

Nyere forskning tyder på at egenledelsesevne er viktigere enn intelligens og sosioøkonomisk bakgrunn for barns mestring av skolen. (Ref. universitetslektor Kirsti Tveitereid og professor Ingunn Størksen ved Læringsmiljøsenteret ved UiS).

I løpet av årene barna går i barnehagen utvikler hjernen seg desidert mest: "den suger til seg læring slik en svamp tar til seg vann». Lek er alvor!

Egenledelse legger det beste grunnlaget for læring. Vi jobber hver dag med å legge det beste grunnlaget for utvikling av egenledelsesferdigheter. Egenledelse danner det viktigste grunnlaget for utvikling og opprettholdelse av vennskap, forebygger mobbing og knyttes til tidlige ferdigheter innen lesing, skriving og matematikk. Evnen til egenledelse er avgjørende for sosialt samspill, deltagelse og medvirkning i barnehagen. Med godt utviklede egenledelsesferdigheter skal alle barn i barnehagen ha det beste utgangspunktet for livslang læring, vekst og utvikling.

Barns psykiske helse

Vi jobber med nære og trygge relasjoner i tilvenningsperioden, vi jobber med å være autoritative voksne (varme og grensesettende). Barna får uttrykke alle typer følelser, men får hjelp til å regulere disse ved tydelig grensesetting.

Forskning finner en sammenheng mellom relasjonen barnet har til de ansatte og kvaliteten på tilbudet. Vi jobber med forutsigbarhet og kontinuitet i relasjonene mellom barn/foreldre og ansatte.

Vi jobber med å:

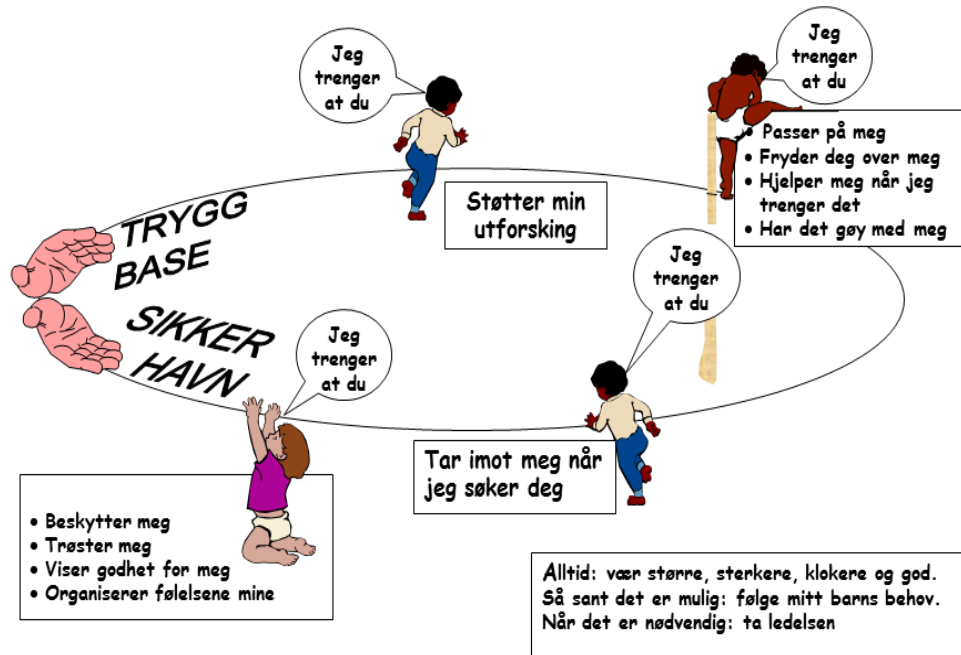
- Å synliggjøre, trygge og anerkjenne barn
- Å hjelpe barn med å regulere følelser
- Å hjelpe barn med sorg og skuffelser
- Å hjelpe barn til å leke og mestre
- Vi jobber ut ifra Trygghetssirkelen, de ansatte skal være en trygg «havn»

- Trygghet skapes når barnet blir forstått innenfra – indre ro – fravær av indre stress og ubehag

Trygghetssirkelen

Foreldre med fokus på barnets behov

© Cooper, Hoffman, Marvin, & Powell, 1999

Læring

Trygghet er en forutsetning for at barn skal kunne lære. Dette gjelder både hjemme og i barnehagen. Vi ønsker å vise omsorg for hele familien til barnet.

Det er viktig med en god innkjøringsperiode, for å trygge både foreldre og barn på at det er godt å være i barnehagen.

Barn må være praktisk og fysisk deltakende for å lære - "Learning by doing" (Dewey). De formelle læringssituasjonene er planlagt og ledet av personalet, de uformelle situasjonene er nærmere knyttet til hverdagsaktiviteter og her-og-nåsituasjoner, i lek, oppdragelse og annen samhandling.

Vi er opptatt av å skape en positiv stemning og kultur og legger vekt på god kommunikasjon. Vi ønsker at barna skal få mulighet til å prøve, feile og å mestre, og vi er opptatt av å utvide barnets horisonter, vekke nye interesser og stimulere til utvikling og læring. Flere dager i uken er barna delt inn i grupper etter alder. Temasamlinger skal vekke interesse og lærelyst hos barna.

I tillegg til faste opplegg, har vi mye musikk og sang hos oss. Forskning viser at musikk er viktig for barns læring.

Trafikksikkerhet

Barnehagen jobber forebyggende i forhold til trafikksikkerhet (se egen trafikksikkerhetsplan på barnehagens hjemmeside)

- Bruker refleksvester på tur
- Snakker om betydningen av «å se og bli sett»
- Øver på kryssing av vei på turer, oppmerksomhet ved gangfelt, og benevner trafikkskiltene
- Refleksbruk
- Søkelys på av bruk av hjelm og sikkerhetsbelte
- Fokus på hvordan man oppfører seg i trafikken når vi går på tur til butikken, til biblioteket, til svømmehallen

Trygg i vann

Barnehagen har fast svømmetilnærming for de eldste barna i samarbeid med Idrettbarna (læråsvømme.no) som omhandler trygghet i vann. Opplegget finner sted på Holmenskjæret med mål om trygghet i vann, gjennom forståelse for vann, hav, sjø, bølger og svømming. Å ha respekt for vann, men likevel glede seg over alt det gir ved å oppholde seg i det er kursets mål.

Danning

Vi ønsker å fremme danning ved bevisst å utvikle barns generelle sosiale kompetanse, herunder empati, samarbeid, selvstendighet, holdninger til fellesskapet, aksept for at andre er forskjellige eller mener noe annet (toleranse). Vi er bevisst hvordan man snakker til og om hverandre i barnehagen og i hjemmet.

Danning er et vidt begrep som rommer mye. Generelt sett handler danning om en samfunnsmessig og kulturell prosess der individet ikke bare skal tilpasses samfunnet, men også være kritisk, og virke forandrende på kulturen rundt seg (Broström & Hansen, 2004). Både Løkken & Søbstad (2011, s. 86) skriver at danning forutsetter refleksjon og undring.

Ifølge Skjæveland, Buaas & Moen (2013) jobber norske barnehager med danning, men bruker andre ord for det.

Vi møter og hilser på foreldre og barn hver morgen. Aller helst ute i garderoben. Det skal være hyggelig å komme i barnehagen og barna skal føle at de er ønsket, ventet og sett.

Det er viktig å arbeide med å utvikle barns empati og følelser i samspill med andre barn og voksne. Man må kjenne og forstå sine egne følelser før man kan utvikle evnen til å sette seg inn i andres følelser. Det er et viktig steg på veien til sosial kompetanse.

Vi vil altså at barna skal være ålreite å være sammen med, at andre – voksne som barn - skal like å være sammen med barna i vår barnehage.

Kropp, bevegelse og helse

Vi har et allsidig miljø som utfordrer så vel store som små, både inne og ute. Vi har ulike typer underlag, klatremuligheter, stor plass og stor bevegelsesfrihet og aktiviteter som systematisk bygger opp mestringsfølelsen i forhold til egen kropp.

Utover dette:

- Tilrettelagt gym

- Bevegelsesleker
- Turer til stranda med idrettsbarna
- Skiskole for 5-åringene og skilek i hagen og på jordet
- Allsidig bruk av nærmiljøet
- Variert utelekeplass

Vi jobber med:

- Et aktivt forhold til håndvask, når barna kommer, etter dobesøk, når vi skal lage mat, og når de kommer inn etter utelek
- Balanse mellom aktivitet og hvile
- Fokus på et godt måltidstilbud
- Ro og tid til å kose seg med maten, gode samtalepartnere – både med barn og voksne
- Frukt serveres hver dag
- Frem snakke maten – oppfordre til å prøve nye smaker

Forebygging av vold og seksuelle overgrep

- Vi jobber med å lære barn om grensesetting i forhold til egen kropp.
- Vi gir barna kunnskap om gode og dårlige hemmeligheter og hvem som kan være til hjelp.
- Vi vil vise filmene: «Kroppen min eier jeg» (NRK) som en støtte og til innledning til samtaler om temaet med 4 og 5 åringene.
- Vise filmer/ litteratur rettet mot barn som omhandler vold i nære relasjoner. «Voksne skal aldri slå.» NRK.
- Vi ansatte har kunnskap og oppdaterer oss på rutiner ved mistanke om vold/overgrep og rutiner for melding til barnevernet.

Digitale verktøy i arbeid med barna

- Vi bruker aktuelle filmer som støtte i opplegg – viser hvordan vi kan finne støttende informasjon/kunnskap på nettet
- Bruk av Spotify og Youtube til å lytte på nye sanger/tekster som støtte i innlæring, og øvelse i lytting og læring.
- Tidlig kunnskap om nettvett
- Bilder til bruk i barnehagen som barna kan se på å glede seg over. Innledning til samtaler med barn og foreldre. (Foreldre kan ikke dele bilder av andre enn sine egne barn.)

Klimaklok barnehage

Bærum skal være en klimaklok kommune og barnehagen må ha egne mål i dette arbeidet.

Vi vil:

- Ta godt vare på utstyr og leker og reparere fremfor å kjøpe nytt
- Lære barn å sortere søppel
- Rydde i eget miljø
- Snakke om egne holdninger eks. ikke kaste søppel på bakken, bruke leker med respekt, ikke ødelegge i naturen.

- Jobbe for å aldri kaste mat – spise opp rester, kjøpe inn passe med mat
- Bruke emballasje, resirkulerbart materiell i lek og forming
- Personalet skal være gode modeller for barna

Barn med stort læringspotensial

De ansatte har kunnskap om hvordan vi kan møte barn med stort læringspotensial og hvordan vi kan finne disse barna i barnegruppen.

Overgang fra Mosetuss til Tonetroll

Barna som er på Mosetuss er godt kjent på Tonetroll fra de er små – de er med på lek om morgenen, jevnlig besøk, fester og arrangementer, og grupper på tvers av avdelingene. Det er felles lek ute og ved sykdom hjelper avdelingene hverandre.

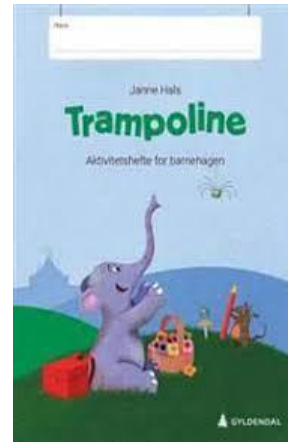
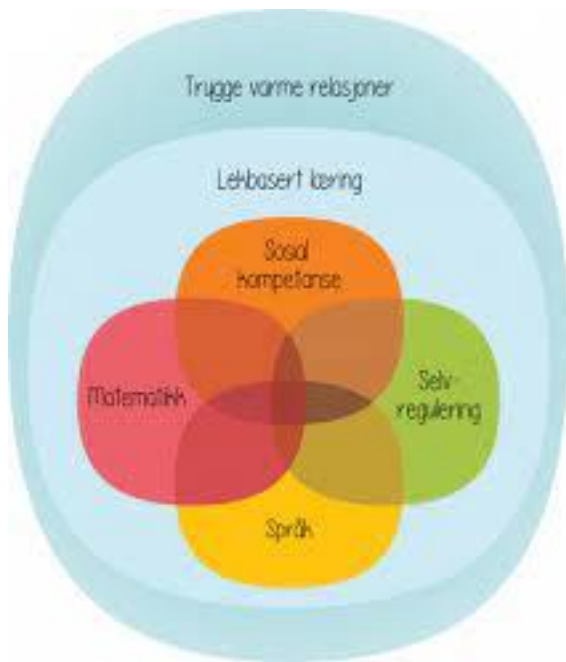
Når et barn skal flyttes lages det en plan i samarbeid med foreldrene slik at overganger blir glidende og spennende. Vi skal bruke god tid til tilvenning og alle ansatte skal kjenne alle barna godt.

Overgangen mellom barnehage/skole

Rammeplanen sier: «Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.»

(Se overgangsrutiner på barnehagens hjemmeside.)

Maxi – barna har sin egen førskolebok -Trampoline, samt vi benytter boka «Lekbasert læring» som har fokus på sosiale relasjoner, selvregulering, språk og matematikk.

Fokusområder i Førskolegruppa:

- Sosial utvikling; sosial kompetanse
- Styrke barnas selvfølelse, vennskap & selvstendighet
- Læring; førskoleforberedende aktiviteter, medbestemmelse & medvirkning.

Barnets språkutvikling:

- Grunnleggende språkforståelse
 - Språkforståelse, ordforråd
 - Om barnet kan formulere egne meninger, beskrive noe
 - Interesse for å lese og skrive (for eksempel sitt eget navn)
- Førmatematiske begreper: Tallrekka (1-10/ 1-20/ 1-100)
 - Tallrekka
 - Tall og mengdeforståelse
 - Begreper som: Over, under, øverst nederst, i midten
 - Sortering, kategorisering
 - Geometriske former
 - Spill med regler og terning
- Selvstendighet
 - Av- og påkledning (kan/ kan ikke vurdere hva hen skal ha på seg)
 - Toalettbesøk
 - Måltidssituasjon. Lære å smøre brødskeive, spørre etter det hen ønsker osv.
 - Oversikt over egne saker/ orden
 - Evnen til å ta imot beskjeder og forstå de
 - Refleksjonsevne over egne handlinger

I den siste foreldresamtalen før skolestart fyller vi i felleskap ut et overgangsskjema for å gi skolen best mulige forutsetninger til å ta imot nettopp ditt barn.

Barnehagens pedagogiske innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig og variert, og utformes slik at hvert enkelt barn får opplevelser og erfaringer som støtte for sin utvikling av kunnskaper, ferdigheter og holdninger. Samtidig skal innholdet støtte språklig og sosial kompetanse gjennom felles opplevelser og samvær. Barnehagens oppgaver er beskrevet i Lov om barnehager og i Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Vårt mål er at barna i Berghoff barnehage skal utvikle språklige og sosiale ferdigheter i trygge rammer. Vi vil rett og slett at andre skal ha lyst til å være sammen med dem. Gjennom hele året legger vi vekt på sang, musikk, skuespill, skikk og bruk og årstider. Vi blir godt kjent med hvert enkelt barn og viser respekt for barnets særegenhet og interesser, og tar hvert enkelt barn alvorlig. Barna skal lære å vise omsorg, ta hensyn og hjelpe hverandre i ulike situasjoner.

De store barna får god anledning til å vise omsorg for de som er mindre enn seg selv. De minste barna får gode forbilder og empatien de har med seg hjemmefra blir videreført. De yngste lærer av de eldste.

Barns medvirkning

Barnehageloven sier:

§ 3. Barns rett til medvirkning

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

I barnehagemeldingen ble en rekke barn spurt om hva de syntes var viktigst i barnehagehverdagen for å ha det bra– her er deres svar:

- Trygge og glade voksne. Barna la vekt på at personalet skulle passe på barna, si fine ting til dem og hjelpe dem om de trenger hjelp.
- Foreldre som er hyggelige mot egne og andres barn, som sier hei og ha det, og som ikke tar med seg mobiltelefonen inn i barnehagen.
- Barna i barnehagen må være greie mot hverandre, trøste, si hyggelige ting og leke med hverandre. Lek er det viktigste i barnehagen!
- Mulighet for å være med å bestemme mer i sin egen barnehagehverdag enn bare hva de skal leke med og hva de skal spise

Barn har rett til å uttrykke seg, bli hørt og tatt på alvor, men det er vi voksne som har ansvaret. Barna kan ikke få viljen sin i enhver situasjon. Vi må være lydhøre ovenfor barnas innspill og forslag til aktiviteter og vi har en god kommunikasjon med barna. Dette innebærer at vi som voksne er lyttende, imøtekommande, forutsigbare, fleksible og bekreftende, men også grensesettende og konkrete.

Barna medvirker «hele tiden». Det er mye fri lek hvor de bestemmer selv hva de vil gjøre. Uteleken er ofte friere enn inneleken. Barna skal føle at de har reell medbestemmelse i den frie leken. Ikke bare i forhold til oss voksne, men også i samspill med hverandre. Her prøver vi å rettlede barna. Vi går inn i leken og må kanskje setter grenser for de sterkeste barnas medvirkning for at flere kan få slippe til.

I flg. Rammeplanen, har alle barn rett til medvirkning i barnehagen, også de minste. Da er det de voksnes ansvar å fange opp barnas kroppslige og verbale uttrykk, prøve å tolke dem, og å svare på uttrykkene på en tydelig og ansvarlig måte. Slik får de små barna medvirket. De minste uttrykker både følelser, intensjoner og tanker med kroppen og verbalspråket.

Barns medbestemmelse kan også være så enkelt (og vanskelig) som å få velge hvem som skal skifte bleie, knytte skolisje, lese bok, trøste, holde i hånden på tur, hvilken farge på garnet på veven, spise frukten før brødiskiven til måltidet og vann til maten, osv.

Barnets eget initiativ - både som individ og gruppe er selve kjernen i pedagogisk dokumentasjon. Det handler om at frie tanker verdsettes. At barna skal oppmuntres til å tenke selv, få lov til å uttrykke seg, være kreativ og skapende.

Noe av det vi gjør:

- dele barna i mindre grupper slik at man lettere fanger opp barnas innspill og interesser
- gripe fatt i det barna ser på tv, leser i bøker, teateroppsetninger, musikk de er opptatt av, osv.
- la barna daglig velge aktiviteter og hvor/ med hva de vil leke
- i samling; oppfordre barna til å fortelle om seg selv, interesser, etc.
- ved måltider skal voksne sitte ved bordet for å fange opp barnas tanker, ideer, ønsker. Skape god måltidsstemning
- la barna ta del i praktiske gjøremål ut fra egne premisser
- gi barna god tid til å avslutte lek/aktivitet.
- lytte til og observere barnas kroppslige og språklige signaler i forhold til dagsrytme - særlig viktig for de minste barna.
- være spontane og gripe situasjoner der barna kommer med forslag til aktiviteter

Vi skal ha gode planer som vi ikke skal være redde for å legge til side når andre, nye og mer spennende ideer dukker opp.

Kunst, kultur og kreativitet

I barnehagen gir vi barna mulighet til å oppleve kunst og kultur i det daglige. Å være sammen om kulturelle opplevelser, og å skape noe sammen, bidrar til samhörighet.

Dette gjør vi i løpet av året:

- Fremføringer for foreldre. Vi inviterer, foreldre, søsken, besteforeldre med flere til å være med når barna fremfører de de har jobbet med.
- Prosessen frem imot fremføringene kan inneholde kostymer, utkledning, maling og tegning.
- Barna har alltid tilgang til papir, fargeblyanter, lim, saks, maling, perler, plastelina ol.
- De voksne tilbyr tilrettelagte formingsaktiviteter ut ifra årstider/høytider og kunnskaper
- Formingsaktiviteter knyttet opp imot årstider og høytider

Natur, miljø og teknikk

Vi legger vekt på hvordan vi lever med naturens mangfold.

Vi skal bidra til at barna blir kjent med og får forståelser for planter, dyr, landskap, årstider og vær.

Hva gjør vi? Hva har vi

- Et stort uteområde med stor variasjon i løpet av året.
- Bål plass og grillhytte som innbyr til spennende aktiviteter hele året rundt.

- Sorterer søppel: papir, plast, matavfall.
- Variert natur i umiddelbar nærhet med elv, skog, fotballbane, skileiksområde, jorder med flotte akebakker og skumuligheter, bondegård med hester, ville dyr som rådyr og grevling, fugler, naturmangfold når det gjelder planter, trær og blomster.

Etikk, religion og filosofi

Likeverd/likestilling

Barn oppnår større forståelse for religion og filosofi etter hvert som de blir eldre og undrer seg og stiller spørsmål. Personalet er seg bevisst sin rolle som forbilder og blir med og møter barna i undringen deres uten fordommer.

Vi har fokus på:

- Fremme likeverd og likestilling uavhengig av religion og livssyn
- Orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status og språk
- Snakke om å belyse ulike religioner og livsforståelser

Nærmiljø og samfunn

Berghoff barnehage ligger landlig til og vår primæroppgave er å presentere nærmiljøet slik at de blir kjent med skogen, skolen, skileiken, fotballbanen, Isielva, gårdene, naturmangfoldet. Hvor bor de enkelte barna i forhold til barnehagen, hvilke arbeidsplasser er det rundt barnehagen, områdets historie inkludert husets lange og spennende reise gjennom over 100 år. Barna skal føle trygghet og mestring i forhold til eget nærmiljø.

Samarbeid med barnas hjem

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling (jf. barnehageloven § 1).

Barnehagen legger stor vekt på samarbeidet mellom hjem og barnehage og har jevnlig samtaler og møter med foreldrene. Vi gir foresatte muntlig rapport ved henting hver dag. Ved de formelle foreldresamtalene skal det ikke komme opp saker overraskende. De daglige møtepunktene skal sørge for at både barnehagen og foreldrene er tilstrekkelig oppdatert på hva som er viktig i barnas hverdag.

Vi bruker Kidplan i dokumentasjon, beskjeder, ukeplanlegging, invitasjoner mm.

Dokumentasjon og vurdering

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes. Den enkelte barnehage står fritt til å velge metoder og omfang ut fra lokale forutsetninger og behov. Gjennomføringen av planene må være så fleksibel at det er rom for spontanitet og barns medvirkning. Barnehagens styrer har et særlig ansvar for å iverksette og lede barnehagens arbeid med planlegging, dokumentasjon og vurdering. Pedagogisk leder har ansvar for planlegging, dokumentasjon og vurdering av arbeidet i barnegruppen han/hun har ansvar for (rammeplan, kap. 4).

Viten om personalets arbeid og barnas virksomhet i barnehagen er viktig som grunnlag for barnehagens utvikling. På KidPlan har vi oppslag og bilder fra hverdagen. Foreldre kan ta del i opplevelser barna har hatt, og kommunisere med barna om deres hverdag.

Gjennom hele året må personalet evaluere barnas utvikling, arbeidsmetoder og eget arbeid. Denne vurderingen skjer på møter i barnehagen. Hensikten med evalueringen er å bedre kvaliteten og utvikle barnehagen videre.

Vi registrerer sovetider på de minste på KidPlan og vi har gode rutiner på å overvåke barn som sover.

Ved behov samarbeider vi med: helsestasjonen, fysioterapeut, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), Haug skole og ressurscenter, veiledningstjenesten, PSBU - psykisk helse for barn og unge, BUP (barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk) og barnevernet. Denne type dokumentasjon er underlagt taushetsplikt.

Vurderinger og etterlevelse av årsplan og oppdatering

De ansatte bruker personalmøter og planleggingsdager til årsplan, vurdering og evaluering fortløpende. De ansatte vil evaluere fjoråret og lage forslag til neste års årsplan som fremlegges samarbeidsutvalget (SU) på første møtet etter oppstart. Årsplanen vil bli presentert foreldre etter sommerferien.

Plan for kompetanseutvikling

Som pedagogisk samfunnsinstitusjon må barnehagen være i endring og utvikling. Barnehagen skal være en lærende organisasjon slik at den er rustet til å møte nye krav og utfordringer.

Kvalitetsutvikling i barnehagen innebærer en stadig utvikling av personalets kompetanse (rammeplan, kap. 1.7).

- Styrer er med i nettverksgruppe
- Kommunal veiledning av nyutdannede pedagoger
- Førstehjelpskurs én gang i året
- Aktuelle kurs/ utdanning som er nødvendig i forhold til løpende oppdatering
- Følge kurs i regi av barnehagekontoret
- Nettkurs i regi av Udir
- Eksterne kurs

Tverrfaglig samarbeid

Det er viktig med et godt samarbeid med instanser som PPT, barneverntjenesten og helsetjenester for barn og unge slik at barnet mottar et treffsikkert og helhetlig tilbud, og for å få til så gode tiltak som mulig i barnehagen. Alle samarbeidende parter har et selvstendig ansvar for at de ulike tiltakene som barnet mottar er godt koordinert.

Samarbeidspartnere

- Barnehagekontoret

- Kurs (kompetanseplan)
- Styrermøter
- Fellesopptak av barn 1. mars + suppleringsopptak
- Tilsyn
- Skui skole, og eventuelt andre skoler vi sender barn til
 - Overgang barnehage - skole
- Nettverksgruppe for styrere
- Helse og sosiale tjenester
 - Ved behov bruker vi PPT, BUP og/eller helsestasjoner som barna hører til.
- Rosenvilde, Dønski og Rud vgs., Gjettum og Hauger ung.sk – praksisplass for elever
- Veiledningssenter for barnehager - kurs og veiledning
- Asker og Bærum Brannvesen/Bjørnis
 - Opplæring og opplevelsedager for Maxi-barna
- Trygg i vann. Svømmetilnærming i havet med Idrettsbarna.no